Ankenævnet for Forsikring

Den 2. september 2015 blev i sag nr. 87835:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning i Nordea Pension. Han klager over, at selskabet har stillet krav om, at han skal afgive helbredsoplysninger for at få sin pensionsopsparing overført til et andet selskab.

Selskabet har anført, at en overførsel til en andet selskab er at sidestille med et tilbagekøb, og at tilbagekøb alene kan ske mod afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger.

I klageskemaet af 14/3 2015 til nævnet har klageren bl.a. anført:

> "Jeg ønsker at overføre min pensionsordning fra Nordea Liv & Pension til [andet pensionsselskab].
> Det gør jeg for at opnå indflydelse på min pensionsordning.
> Jeg blev 1. april 1999 ansat i [arbejdsplads 1] i … Her fik jeg en tvungen pensionsordning i Nordea Liv & Pension med policenummer … Jeg havde og har ikke haft nogen som helst indflydelse på dækningsomfang, investerings- og risikoprofil m.v. For denne pensionsordning.
> Efter … den 1. januar 2007 blev jeg som ansat i [arbejdsplads 1] overført til [arbejdsplads 2]. Som ansat i [arbejdsplads 2] får man pensionsordning i [andet pensionsselskab]. Ved at have været til flere møder i [arbejdsplads 2], hvor temaet har været 'din pensionsordning i [arbejdsplads 2]' er jeg blevet opmærksom på, hvilken indflydelse det er muligt at have på sin egen pensionsordning, når den er tegnet i [andet pensionsselskab]. Jeg er ikke gift, og det er derfor muligt - hvis min pensionsordning var i [andet pensionsselskab] ikke at have ægtefælledækning, ligesom jeg har mulighed for at have indflydelse på den risikoprofil, der skal investeres efter i min pensionsordning. Da jeg INGEN indflydelse har på disse ting i Nordea Liv & Pension, ønsker jeg mig en meget mere fleksibel pensionsordning hos [andet pensionsselskab].

Nordea Liv & Pension har givet tilladelse til overflytningen under forudsætning af, at der afgives helbredsoplysninger, der er tilfredsstillende for selskabet.
Det ønsker jeg ikke af flere grunde:
1) Der skulle ikke afgives helbredsoplysninger, da jeg kom ind i pensionsordningen hos Nordea Liv & pension
2) Der skal ikke afgives helbredsoplysninger, når man som ansat i [arbejdsplads 2] kommer ind i pensionsordning hos [andet pensionsselskab]
3) Jeg har meget få sygedage - i flere år slet ingen - og jeg har derfor tilbudt Nordea Liv & Pension at dokumentere dette i form af erklæring fra Personaleafdelingen i [arbejdsplads 2]
4) Siden 1. oktober 2014 har [arbejdsplads 2] indbetalt pensionsbidrag til [andet pensionsselskab.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
At få min pensionsordning med tilhørende depot overført til [andet pensionsselskab] uden at skulle afgive helbredsoplysninger."

Selskabet har i brev af 10/4 2015 til nævnet bl.a. gjort gældende:

"**Sagsforløb**
Forsikrede har forud for sin klage til Ankenævnet for Forsikring klaget over vores krav. Dette skete ved mail fra den 26. februar 2015, bilag A.

Nordea Liv og Pension svarede forsikrede den 5. marts 2015, bilag B.

Det fremgår af vores svar, at forsikredes ordning er livsbetinget. Pensionsordningen er underlagt de vilkår, der fremgår af forsikringsbetingelserne.

Det ses af § 12 på side 22 i de vedlagte forsikringsbetingelser, bilag C, at.. *'[] Forsikringer, hvor udbetalingen er betinget af at en eller flere personer er i live, kan som udgangspunkt ikke tilbagekøbes. Undtagelsesvis kan tilbagekøb ske efter aftale med selskabet mod afgivelse af helbredsoplysninger, der er tilfredsstillende efter selskabets skøn...[]*

Beregningen af tilbagekøbsværdien sker i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler, der er anmeldt til Finanstilsynet.'

Det ses af dækningssammensætningen på forsikredes pensionsordning, at der er tale om en livbetinget forsikring. Vi henviser til Pensionsoversigten side 1-3, bilag C.

Som vi skrev i vores brev fra den 5. marts 2015, er en overførsel til [andet pensionsselskab] rent forsikringsteknisk et tilbagekøb.

Endvidere har vi i samme brev beskrevet, at ordningens værdi er større end det beløb, som ville blive udbetalt i tilfælde af død.

Vurdering
Det fremgår af aftalegrundlaget med forsikrede, at han som udgangspunkt ikke kan tilbagekøbe sin forsikring. Som det ligeledes fremgår, så vil et tilbagekøb være betinget af, at forsikrede afgiver tilfredsstillende helbredsoplysninger. Dette for at sikre, at der ikke spekuleres mod de øvrige kunder, da ordningens værdi er større end dødsfaldsdækningen.

En overførsel til [andet pensionsselskab] er et tilbagekøb. (Dog uden skattemæssige konsekvenser, jf. Pensionsbeskatningslovens § 41).

Selv i tilfælde af, at man skulle mene, at der ikke er tale om et tilbagekøb - hvilket vi bestrider - så følger det af forsikringsbetingelsernes § 10, bilag C, at enhver ændring af vores aftale med forsikrede, kræver en aftale med os - herunder kan vi betinge, at der afgives tilfredsstillende helbredsoplysninger:

'Ændring af en forsikring kan ske efter forudgående aftale med selskabet og inden for de rammer og på de betingelser, der gælder ved oprettelse af nye forsikringer. En ændring af en forsikring kan bl.a. være betinget af afgivelse af helbredsoplysninger, der er tilfredsstillende efter selskabets skøn... []'

Vi fastholder, at forsikrede ikke har krav på at få overført sin ordning uden afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger.

I øvrigt bemærker vi, at vores krav om afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger ikke er atypisk - hverken i forhold til vores egen forretning eller pensionsbranchen generelt."

Af klagerens brev af 26/4 2015 til nævnet fremgår det bl.a.:

"Nordea Liv & Pension anfører, at en overførsel af en pensionsordning fra et selskab til et andet betragtes som et tilbagekøb. Jeg vil tillade mig at udfordre denne antagelse, idet jeg adskillige gange har anført, at jeg ikke ønsker rådighed over min pensionsordning på nuværende tidspunkt, men alene at få overført værdien af min pensionsordning til et andet selskab for at opnå ovenstående.
…
Den sidste sætning er uforståelig grænsende til det krænkende. Da jeg besluttede mig for at få overført min pensionsordning fra Nordea Liv & Pension til [andet pensionsselskab] var jeg end ikke vidende om, at min ordnings værdi er større end dødsfaldsdækningen, så at jeg skulle have til hensigt at spekulere mod Nordea Liv & Pensions øvrige kunder har på ingen måde været inde i min tankeverden og virker direkte stødende på mig.

Nordea skriver side 1 under 'Sagsforløb': 'Undtagelsesvis kan tilbagekøb ske efter aftale med selskabet mod afgivelse af helbredsoplysninger, der er tilfredsstillende efter selskabets skøn'.

Hvad dækker udtrykket: 'Helbredsoplysninger, der er tilfredsstillende efter selskabets skøn' over?

Hermed kan Nordea Liv & Pension ligeså godt skrive: Vi vurderer selv, om vi vil overføre din pensionsordning til et andet selskab. Med en så løs formulering som 'selskabets skøn' - så er ens retsstilling så usikker som den kan være."

Selskabet har i brev modtaget den 15/5 2005 i nævnet bl.a. bemærket:

"Vi henviser til vores tidligere brev og fastholder vores svar heri.

Endvidere bemærker vi, at vi på ingen måde har søgt at indikere, at forsikrede skulle have til hensigt at spekulere i hans helbredsmæssige situation. Skulle vi ikke kræve helbreds-

oplysninger - som er et aftalevilkår for forsikredes ordning og andre lignende ordninger - vil der kunne spekuleres i den enkelte kundes helbredsmæssige situation set i forhold til bestanden af kunder. Der er tale om en generel betragtning."

Klageren har i brev af 24/5 2015 til nævnet bl.a. anført:

"Det virker uforståeligt, usammenhængende og utroværdigt, at Nordea Liv & Pension på den ene side siger, at der vil kunne spekuleres i den enkelte kundes helbredsmæssige situation set i forhold til bestanden af kunder - og på den anden side skriver, at 'vi på ingen måde har søgt at indikere, at forsikrede skulle have til hensigt at spekulere i hans helbredsmæssige situation'.

Denne diskussion om spekulation i den enkelte kundes helbredsmæssige situation set i forhold til bestanden af kunder virker også malplaceret i lyset af

1) Jeg skulle ikke afgive helbredsoplysninger i 1999, da jeg trådte ind i pensionsordning hos Nordea Liv & Pension
2) Jeg skulle heller ikke afgive helbredsoplysninger, da jeg 1. oktober 2014 begyndte pensionsindbetalinger til [andet pensionsselskab]

Hvis der overhovedet skal være nogen ræson i at afgive helbredsoplysninger, så må det være selskabet, som man prøver at blive optaget i, der afkræver disse hos forsikringstager.

Afslutningsvis vil jeg fokusere på den himmelråbende usikre retstilstand jeg ville befinde mig i, dersom jeg indlod mig på at afgive helbredsoplysninger til Nordea Liv & Pension, når selskabet skriver, at helbredsoplysningerne skal være tilfredsstillende efter selskabets skøn. Hvis jeg ikke helt skal være overladt til Nordea Liv & Pensions forgodtbefindende, så må jeg konkret vide, hvilke sygdomme, der afstedkommer, at helbredsoplysningerne vil blive vurderet som ikke tilfredsstillende."

Af klagerens pensionsoversigt fremgår det bl.a.:

"**Udbetaling ved død**

Kapitaludbetaling	Engangsudbetaling (ugiftesum) Udbetales hvis forsikrede dør som ugift inden den 1.9.2019	… kr.

…

Udbetaling ved pensionering

Kapitaludbetaling	Engangsudbetaling den 1.9.2019 Udbetalingen er betinget af, at forsikrede lever.	… kr.
Opsparet bonus	Se særlige regler i afsnittet om bonus.	… kr.
Rateudbetaling	Årlig udbetaling i 15 år Udbetalingen er betinget af, at forsikrede le-	… kr.

	ver den 1.9.2019. Dør forsikrede efter, at udbetalingen er begyndt, fortsætter udbetalingen indtil den 1.9.2034.	
Livsvarig alderspension	Årlig udbetaling fra den 1.9.2019 Udbetalingen er betinget af, at forsikrede lever.	… kr.

Standardprognose over udbetaling ved pensionering

Kapitaludbetaling	Engangsudbetaling den 1.9.2019 Omregnet til '2015 kr.' … kr.	… kr.
Opsparet bonus	 Se særlige regler i afsnittet om bonus. Omregnet til '2015 kr.' … kr.	… kr.
Rateudbetaling	Årlig udbetaling i 15 år fra den 1.9.2019 Omregnet til '2015 kr.' … kr.	… kr.
Livsvarig alderspension	Årlig udbetaling fra den 1.9.2019 Omregnet til '2015 kr.' … kr.	… kr.
…		
Særlige vilkår	Forsikringen kan ikke tilbagekøbes."	

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

"**§ 10.Ændring**

Ændring af en forsikring kan ske efter forudgående aftale med selskabet og inden for de rammer og på de betingelser, der gælder ved oprettelse af nye forsikringer. En ændring kan bl.a. være betinget af, at der kan afgives helbredsoplysninger, som er tilfredsstillende efter selskabets skøn.

Ved forhøjelse, nedsættelse og enhver anden ændring af forsikringen er selskabet berettiget til at opkræve de til enhver tid gældende gebyrer, der anmeldes til Finanstilsynet.

…

§ 12.Udbetaling før det aftalte tidspunkt (tilbagekøb)

Er der ret til tilbagekøb, kan forsikringen tilbagekøbes, hvis betingelserne herfor er opfyldt, jf. nedenfor.

Forsikringer, hvor udbetalingen er betinget af, at en eller flere personer er i live, kan som udgangspunkt ikke tilbagekøbes. Undtagelsesvis kan tilbagekøb ske efter aftale med selskabet mod afgivelse af helbredsoplysninger, der er tilfredsstillende efter selskabets skøn. Sådanne forsikringer kan dog aldrig tilbagekøbes, hvis udbetalingen er begyndt.

Beregning af tilbagekøbsværdien sker i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler, der anmeldes til Finanstilsynet."

6. 87835

Nævnet udtaler**:**

Det fremgår af sagen, at klageren har anmodet selskabet om at overføre hans pensionsopsparing til et andet pensionsselskab, hvor han kan opnå en mere fleksibel pensionsordning. Selskabet har anført, at overførsel af pensionsopsparingen alene kan ske, såfremt han kan afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger. Klageren har anført, at han har ret til at få overført pensionsordningen uden afgivelse af helbredsoplysninger.

Nævnet lægger til grund, at klagerens pensionsordning er oprettet med en livsvarig livrente, hvor udbetaling af opsparingen er betinget af, at han er i live, når udbetalingerne finder sted. Det fremgår af policen, at ordningen er oprettet uden mulighed for tilbagekøb. Nævnet finder, at overførsel af pensionsordning til et andet selskab som ønsket af klageren må sidestilles med et tilbagekøb af ordningen.

Idet det fremgår af de gengivne forsikringsbetingelser, at tilbagekøb af forsikringer, hvor udbetaling er betinget af at en eller flere personer er i live, kun undtagelsesvis kan ske efter aftale og mod afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger. Nævnet finder med henvisning hertil ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har betinget overførslen af ordningen af klagerens afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen